

SEM IV SYB COM

N03ACF Eco System

Time: 2 1/2 hrs.

Marks:75

Note: 1. All the questions are compulsory.

2. Figures to the right indicate full marks.

- Q.1 Answer any TWO: (15)**
- A Explain the demerits of American Capitalism.
  - B Write a note on central planning in Russia.
  - C Discuss convergence thesis.
- Q.2 Answer any TWO: (15)**
- A India-a mixed economy-Explain.
  - B Discuss the Gandhian idea of 'Swadeshi and Khadi'.
  - C Explain the components of reforms in China since 1978.
- Q.3 Answer any TWO: (15)**
- A What are the merits of Transnational Corporations?
  - B What is class polarisation crisis?
  - C Give details of Ecological crisis.
- Q.4 Answer any TWO: (15)**
- A Give details of welfare measures in USA
  - B Discuss the Gandhian idea of 'Trusteeship'.
  - C What are the merits of Globalisation?
- Q.5[A] State whether following statement are TRUE or FALSE and give reasons (08)**
(Any Four)
- A American capitalism is characterised by Corporate Business Organisations.
  - B In Russian the function of guiding the production is performed by Central Planning Board.
  - C There is no regulation of private sector in India.
  - D Leading role of private sector is a feature of a mixed economy.
  - E Transnational Corporations create employment and income in host country.
  - F Globalization leads to Monopolies.

NO3ACF

Q.5[B] Fill in the blanks: (Any Seven)

(07)

- 1 US economy is _____ economy.
A. Agrarian   B. Industrial   C. Service
- 2 _____ is demerit of American capitalism.
A. Materialism   B. Growth of Monopoly   C. Both
- 3 In socialism _____ can hardly direct the production.
A. Producers   B. Consumers   C. Government
- 4 In India private sector is regulated through _____.
A. FERA   B. MRTPA   C. Both
- 5 The process of Five Year Plans in India has started since _____.
A. 1947   B. 1951   C. 1991
- 6 _____ principle of Gandhism is related to ownership of wealth and property.
A. Swadeshi   B. Trusteeship   C. Dignity of labour
- 7 Globalization does not generate _____ in the host country
A. Employment   B. Income   C. Welfare state
- 8 _____ Policy is related to reducing trade barriers.
A. Regionalism   B. Nationalism   C. Multilateralism
- 9 _____ refers to the process of national integration.
A. Privatisation   B. Liberalisation   C. Globalisation

वेळ: २ १/२ तास

गुण: ७५

सूचना: १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

३. इंग्रजी प्रश्नपत्रिका प्रमाणभूत मानावी.

प्र.१ कोणतेही दोन लिहा: (१५)

- अ. अमेरिकन भांडवलशाहीचे दोष स्पष्ट करा.
 ब. रशिया मधील केंद्रीय नियोजन बदल लिहा.
 क. समीपता सिद्धांताची चर्चा.

प्र.२ कोणतेही दोन लिहा: (१५)

- अ. भारत-एक मिश्र अर्थव्यवस्था- स्पष्ट करा.
 ब. 'स्वदेशी आणि खादी' च्या गांधीवादी संकल्पनाची चर्चा करा.
 क. 1978 नंतरच्या काळात चीन मधील घडलेली सुधारणाचे घटक स्पष्ट करा.

प्र.३ कोणतेही दोन लिहा: (१५)

- अ. जागतिक स्तरावरील कंपन्यांचे गुण कोणते?
 ब. वर्गाधारित धुव्रीकरण संकट काय आहे?
 क. पर्यावरणीय संकटाचे तपशील द्या.

प्र.४ कोणतेही दोन लिहा: (१५)

- अ. यूएसएमधील कल्याणकारी धोरणे सांगा.
 ब. गांधीजींच्या विश्वस्ताच्या संकल्पनाची चर्चा.
 क. जागतिकीकरणचे गुण कोणते?

प्र.५[अ] खालील विधान चूक की बरोबर आहेत हे सांगा आणि त्याची कारणे द्या. (०८)

(कोणतेही चार)

- अ. अमेरिकन भांडवलशाही कॉर्पोरेट व्यवसाय संस्थावरून ओळखली जाते.
 ब. रशियामध्ये उत्पादन मार्गदर्शन कार्य केंद्रीय नियोजन मंडळाद्वारे केले जाते.
 क. भारतातील खाजगी क्षेत्राला कोणतेही नियंत्रण नाहीत.
 ड. खाजगी क्षेत्राची अग्रगण्य भूमिका हे मिश्र अर्थव्यवस्थेचे एक वैशिष्ट्य आहे.
 इ. बहुराष्ट्रीय कंपन्या यजमान देशांमध्ये उत्पन्न आणि रोजगार निर्माण करतात.
 फ. जागतिकीकरणामुळे मक्तेदारी निर्माण होते.

NO3ACF

प्र.५[ब] [ब] रिक्त जागा भरा: (कोणतेही सात)

(०७)

१. अमेरिकन अर्थव्यवस्था ही _____ अर्थव्यवस्था आहे.
अ. कृषी   ब. औद्योगिक   क. सेवा
२. _____ हा अमेरिकन भांडवलशाहीचा दुर्गुण आहे.
अ. अधिभौतिकवाद   ब. एकाधिकार वाढ   क. दोन्ही
३. समाजवादात _____ उत्पादन निर्देशित करू शकत नाही.
अ. उत्पादक   ब. ग्राहक   क. सरकार
४. भारतात खाजगी क्षेत्राचे नियमन _____ मधून होते.
अ. FERA   ब. MRTPA   क. दोन्ही
५. भारतातील पंचवार्षिक योजनांची प्रक्रिया _____ पासून सुरु आहे.
अ. 1947   ब. 1951   क. 1991
६. _____ हे गांधीवादी तत्व संपत्ती आणि मालमत्ता मालकी संबंधित आहे.
अ. स्वदेशी   ब. विश्वस्त   क. श्रमप्रतिष्ठा
७. जागतिकीकरणामुळे _____ चे निर्माण यजमान देशात होत नाही.
अ.   ब.   क.
८. _____ धोरण व्यापार अडथळे कमी करणे आहे.
अ. प्रादेशिकवाद   ब. राष्ट्रवाद   क. बहुपक्षियवाद
९. _____ म्हणजे राष्ट्रीय एकीकरणाची प्रक्रिया होय.
अ. खाजगीकरण   ब. उदारीकरण   क. जागतिकीकरण